

Előfizetési árak:

Egy évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre 1 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hollósy és Vajda nyomdája,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények, előfizetési pénzek
is küldendők.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felolós szerkesztő és lapfőtulajdonos:

S I M A F E R E N C Z.

Hirdetések árát

valamint nyitólíri közlemények
kiadóhivatalunk méret szeri-
nt olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban és Stark Nándor
könyvkereskedésében számon-
ként 5 krajczárért.

Kéziratok visszatartatnak.

Lapunk megrendelhető:

a kiadóhivatalban és lapkiadóhálóknak
útján, kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Egy magyar város szabály-
rendelete.

A szentesi függetlenségi 48-as népkör vasárnapi gyűlésén örömmel hallgattam a tagok felszólalását, arról lévén szó, hogy a legmagyarabb város közigazgatásának reformját miképpen valósítsák meg.

Másutt az ilyen kérdéseket az uri csinosban sem szokták tárgyalni, a városok vezér-embeire inkább érdeklődnek a kártya és a sport iránt; inkább csak gépiesen csinálódnak az efféle közigazgatási reformok, amelyek egy lépéssel sem viszik előbbre a város haladni kívánó közönségét, polgárságát.

Annál nagyobb érdeklődéssel láttam, hogy ime egy város polgársága, amely önmagát vezeti előre, amely érzékkel bír önkormányzatának fontos kérdéseiről, s maga sem rest munkába állani, a mikor arról van szó, hogy meg kell jól választani a formát, a mely a jövőben Szentes város közigazgatásának törvényt fog szabni.

Dicsőret illeti méltán ezért a derék példát, s büszkének lehetnek rá a társadalom kitűnőségei, előkelőségei, hogy ily lelkes és munkás hazafiakkal együtt küzdhetnek a közügyek felvirágoztatása érdekében.

Válltva — egy cél felé!

De sokszor ellentétes nézetek is kerülnek felszínre, s aki azért dobna követ a pártokra — mivel nézeteik eltérnek: az igazságtalan lenne.

Az a szabályrendelet például, a melyet a városi tanács terjesztett a közgyűlés elé, természetesen legprovocálja a kritikát, hiszen közügyről van szó. És a bírálat nem mindig azt jelenti, hogy: haragszom rád, ezért szóllak le; hanem inkább arra is elmondható az a másik közmondás, hogy „aki valamit elfogad, megvesz, az mindent jól megkritizál előbb”.

Szentes város közönsége minden esetben komolyan foglalkozik a reform nagy kérdésével, komolyan veszi az abban foglalt elveket, úgy látszik, hogy komolyan fogja megtartani a hozandó szabályokat is; tehát természetes, hogy erősen meghányajveti, mielőtt szívébe vésné azoknak parancsait, a melyek törvényt fognak képezni még talán unokáiknak is.

És hogy kifogásolni valója van a magyar embernek e szabályrendeleten, — az tagadhatlan.

Először is ez nélkülözi a magyar szellem nyilvánulását. Régi levéltári kutatásaink bizonyítják, hogy amíg nem utánoztuk a germán kultúrát, addig eleink jogi-közigazgatási alkotásaiban erőteljesen nyilatkozott meg a magyar szellem.

Hogy csak a kültanácsosi, a több vármegyére kiterjedő táblabírói hatáskört, a magyar nemes urasszonyok közigazgatási kiváltságait említsem.

E tervezet ellenben egy sablon, egy olyan elkésett, a kortól elmaradt sablon munkálata: a milyen Széll Kálmán érája alatt már kirívó ellentétet képez az új irányynál. Hogy t. i. a közigazgatás gyors, magyaros, humanus és európai legyen.

Ezekkel az elvekkel nem számolt a javaslat szerkesztője: s hogy még a Bánffy éra

alatt született meg ez a fáradságos munka — azt eredményezi: hogy annak átdolgozása, pótlása teljes lehetetlen, s egy ujnak elkészítése sokkal gyorsabban fog czélra vezetni — mint ez elhízott rendszerre, a régi sablonra, elavult bázisra épített munkát még fáradságosabb átalakítása.

Mert akkor se lesz az jó építmény. Hibás alapra nem lehet jól építeni.

Már mindjárt a kiindulási pont elhibázott: a közgyűlés megalkotása — ez a régi mult elvekre van fektetve: ép úgy mint a hatósági szervek p. l. a legfontosabb közigazgatási cél a modern kormányzat alap elve — a közegészség kultusza. (Az emberi lények egészségére is illik végre gondot fordítani a XX. század hatóságainak!) Széll Kálmán nagy beszédében utalt erre, a magyar politikai hatóságoknak sok leczkét tartván — azonban e javaslat szerzője még Ázsiában élt akkor, vagy az analfabéta Bánffy elveit látta vezéricsillagul.

A tisztli orvos itt e szabályrendeletben csak olyan ötödik kerék mint a városi mérnök — holott Budapest város vezér-férfiai már keresztül vitték annak a két fontos szakmának önálló működését sőt a belügyminiszeriumban elhatározott dolog a közegészségi és középítészeti ügyek önállósítása szakemberek vezetése alatt.

De a modern elvek — a gyors, a humanus, a rövid, a szabott eljárású módszer helyett — mind hiányzik e javaslatból. A nagy hivatalnok létszám mely a felesleges pepecselést, tinta pocékolást indokolta — szinte kívánta — ez mind érintetlen maradt: mintha a haladó idő megállott volna Szentes város felett s itt az adók apasztásáról, új közjövdelemről, a városi számadások nagyobb ellenőrzéséről nem is lehetne beszélni.

Pedig ezek a kérdések a haladó kor-szellem által mind fel lettek ébresztve; mindenütt foglalkoztatjuk az elméket: hát csak Szentesben nem tudnak arról a hatóság tagjai semmit?

Sokkal jobban tiszteltem őket, mintsem, hogy ezt gondoljam róluk...

Ha Kecskemét városban a magyar géniuszt intellektuális ereje megbirta alkotni a kültanácsosi intézményt és fentartották ingyen, áldozatkész polgárai e szép hivatalos szervezetet: úgy Szentes város is képes hasonló, vagy sokkal szebb alkotással beigazolni, hogy polgárai szívét és agyát magyar szellem lelkesíti, az a részes lélek, amely felkarolja, keblére öleli a magyar föld munkás népét — s ezt, az eddig hiányzó részét a magyar közigazgatásnak — a munkás és gazdaközönség kölcsönös képviselétét, együttes szervezését megfogja alakítani, oly formában mint a magyar iparosok és munkások védelmét az ipartestületek, vagy régebben czéhek, vagy ipartársulatok — szóval valamelyes új, modern formában.

Erre van úgy szólni preedisztinálva a legmagyarabb város — s ez hiányzik épen a statutumból.

Dr. Hollósy István.

Új kör. A szentesi munkások önképző köre vasárnap délután 3 órakor tartotta meg alakuló közgyűlését a Győri Mihály felsőpárti vendéglőjében. A gyűlés tárgya volt az alapszabályok letárgyalása és ideiglenes elnök és jegyző választása. Az előkészítő bizottság nevében Békési Imre nyitotta meg a gyűlést, amelyen körülbelül százán jelenek meg. A bemutatott alapszabályok minden változtatás nélkül el lettek fogadva. Elnöknek Békési Imre, jegyzőnek pedig Pásztor János választattak meg. A kör vezetősége reméli, hogy a politikai életben bekövetkezett változások most már lehetővé teszik nekik is a megalkotását, amit eddig a néhai Vadnay főispán korában annyiszor hiába kísérlettek meg. Az alapszabályok is különben most egészen helyesen vannak elkészítve, úgy, hogy ezen a czímen a végleges megalakulásnak nincsen semmi akadály. — A körnek már eddig is nagyon sok tagja van, ami csak emelkedni fog, miután most az egyesület egészen új vezetők kezébe fog kerülni, akik a pártélet élénkítő tevélyében a legnagyobb munkásságot fogják kifejteni. Tekintve, hogy a körnek sok szegény munkás tagja van, a tagsági díj csak 60 krban lett megállapítva. Nők és pártoló tagok csak 30 krt fizetnek. — Az alapszabályok leérkezéig a kör semmiféle politikai mozgalmat nem csinál, hanem vasárnapokon este 7 órakor az egyesület ideiglenes helyiségében felolvasások lesznek. Az első felolvasást most vasárnap este tartja Pásztor János, a kör jegyzője.

A csongrádiak küldöttsége a belügyminiszeriumnál. Csongrádon mindössze csak 134 kr a házipénztári kiadás, tehát az odavaló pákucizok elhatározták, hogy a nép még elbir egy kis tisztifizetés-emelést és néhány új tisztviselői állásnak szervezését. S így a legközelebb újraalkotott városi szabályrendelettel úgy oldották meg a kérdést, hogy eddig volt két jegyzői állás 600—600 forint fizetéssel, ezt a fizetést felemelték ezer—ezer forintra. S aztán volt 8 ingyenes tanácsnoki állás, ezt eltörölték, mert a csongrádi pákuciz felfogás szerint a századvégi kor eszméivel a közügynek szolgálata nem összeférő dolog. S azért a kettő mellé szervezték még 4, mondó négy jegyzői állást hat—hat száz forint fizetéssel. Ez ellen a jó kis közigazgatási reform ellen Csongrádvármegyének semmi észrevétele nem volt, mert hiszen itt még úgy gondolkoznak, hogy az imádott Bánffy korszak még visszajöhet s aztán milyen jó lesz akkor, hogy ha kettő helyett hat jegyző korteskedik egy városban. — Ezt a jó kis statutumot aztán mult hó 24-én felterjesztették a miniszeriumhoz, hol a jóakarató protekción keresztül vitte, hogy a statutum már május 4-én jóváhagyással keresztülhajtassék az ügyosztályon. Hegyi Antal csongrádi plébános és Ludrovai Tóth István mérnök egy pár polgártársukkal folyó hó 5-én küldöttségeképpen Budapestre utaztak, hogy a városi lakosságnak ilyen lelketlen megterhelését megakadályozzák. A küldöttséget városunk orsz. képviselője kalauzolta az ügyosztálytól le és fel. S bár már aláírás alatt állt e derék kis szabályrendelet, a küldöttség által nyújtott információ alapján azonnal visszavándorolt az ügyosztályba s most már nem lesz jóváhagyva, hanem bővebb megfontolás végett vissza lesz adva, a tisztelt városnak. — A csongrádi küldöttség, információja alapján, még azt az ígéretet is kapta, hogy a csongrádi községi adminisztráció alapos megvizsgálására legközelebb egy miniszteri biztos fog kiküldetni, aki az ellenzék vezetőinek meghallgatása mellett fogja a vizsgálatot megtartani. — Perczel távozása óta ilyen a hangulat a mi-

nisateriumban! — A csongrádi magisztrátus még egy kis stükli-re is el volt készülve, mert június 22-én jár le a választott városi képviselők mandátuma s eddig semmi intézkedést nem tett, hogy a választás ezen időn belül megtartsassék. Hanem úgy gondolkodik, hogy jó lesz a választást úgy július végére hagyni, amikor a nép teljesen el van foglalva s így az ő távollétében a pákúlicz győzelmet biztosítani lehet. A küldöttség azonban ebben is előrelátó volt s kérényt nyújtott be, hogy útasítsassék az alispán a választásnak kellő időben leendő megtartására. — Az ügydarab mint sürgős jegyzeteket elő s meg lett ígérve, hogy a kérelem — mely természetesen és törvényes — gyorsan elintéztetik. — Ime, Perczel óta ilyen a változás a helyi kormányzat szellemében.

Az alakuló közgyűlés.

A városi képviselőtestület f. hó 8-án tartotta meg a szakbizottságok megalkotása céljából alakuló közgyűlést.

A szakbizottságok választásánál az ellenzék teljes vereséget szenvedett. Három szavazattal bukott el az a párt, mely nagy többségben van a képviselőtestületben. S megérdemli, hogy elbukott, mert addig, míg a megypárt teljesen számban megjelent az ülésen; az ellenzék tagjai, mert egy kissé kellemetlen volt az időjárás, kényelmesen otthon maradtak.

A választás ellen azonban, mint tudjuk, Vigh Mihály városi képviselő főbebezzéssel él, mert ő nem volt meghíva a közgyűlésre. S úgy halljuk, hogy másokat sem hívtak meg.

Ez alkalomból figyelmeztetjük azon városi képviselőket, kiket a szentesi választó közönség bizalma, mint ellenzéki férfiakat küldött a városi képviselőtestületbe, — tartásuk lelkiismeretbeli kötelességüknek a közgyűléseken való megjelenést, mert mikor választás van, mindenki törí magát, hogy a képviselői állás tisztességét elnyerje, s mikor azt megkapták, akkor minden apró-cseprő dolgát előbbre valóban tartja, mint kötelességének teljesítését.

Az ülés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be:

Dr. Csató Zsigmond alispán pontban 9 óra-kor nyitotta meg az alakuló közgyűlést s azt indítványozta, hogy miután 9 bizottságot kell választani; ennél fogva határozza el a közgyűlés, hogy mind a 9 bizottság tagjaira egyszerre történjen a szavazás. A közgyűlés ezt az indítványt el is fogadta.

Az szavazás úgy történt, hogy a kilenc szavazó lapot bele rakták a képviselők egy borítékba s együttesen adták be.

Erre a csomagolásra felfüggesztette az alispán a közgyűlést egy negy órára. A szűnet alatt a képviselők csomagolták a szavazó lapokat. De csak az ellenzékiek. A pákúliczok előre tudták, hogy a szavazás ilyen módon történik, és még tegnap elkészültek vele. Dr. Vecseri Sándor egész hónaljjal hozta a szavazó lapot bepakolva borítékba és csak osztogatták széjjel. A folyóson egész papiros háború keletkezett s a szavazó czédulák haladtak bele a borítékokba.

Mikor fél 10 óra-kor az alispán újra megnyitotta a gyűlést kirendelte maga mellé szavazó szedő küldöttséggel Keresztes Nagy Imrét és Soós Ferencet. Aztán megkezdődött a szavazás és tartott majd 11 óráig.

Azután a szavazatok összeszámolásához fogott az alispán. Ez volt még aztán a nagy munka. Százötvenkilencszer kilenc szavazó lap volt bezárva a borítékokba és ezeket mind kiválogatni, összeegyeztetni kellett. Azért nem telt bele 2 óra, már 1 óra-kor kihirdette az alispán az eredményt a mely szerint a pákúliczoknak a roppant erőlködés és korteskedés után sikerült három szavazatot többséget nyerni, amennyiben az ő jelöltjeik lettek megválasztva a bizottságokba. Az ő jelöltjeik kaptak 81, az ellenzékiek pedig 78 szavazatot.

A részletes eredmény a következő:

I. Gazdászati szakosztály:

Szedér János, Rűsz Molnár Sándor, (III. t.) Vecseri István, Vajda Sándor, id. Mátéffy Ferencz, Csúcs János, Fekete Márton, Kristó Nagy István, Kanász Nagy Imre, Cicatricis Lajos, Balint József, ifj. Debreczenyi József, Csúcs Lajos, Albertényi Antal, Soós Ferencz, Kátai Pál János.

II. Háztartási szakosztály:

Csúcs Antal, id. Temesvári Antal, Petrovics Soma, Mecsek Balogh Lajos, Győri Antal, Szánthó Dániel, Dr. Csató Zsigmond, Zsoldos Ferencz, (mérnök) Szabó Zsigmond, Halász Szabó Lajos, Vecseri Imre, Molecz Lajos, Szépe Károly, Dósa Béla, Balogh János, Szedér János.

III. Pénzügyi szakosztály:

Fekete Márton, Dr. Purjesz János, Bánfalvi Lajos, Dr. Cicatricis Lajos, Albertényi Antal, Vecseri Imre, Balint József, Szánthó Dániel, Balogh János, Dr. Csúcs János.

IV. Jogügyi szakosztály:

Id. Temesvári Antal, Bolyó Kálmán, Szathmáry Ede, Gaál Sándor, Kiss Zsigmond, Dr. Csató

Zsigmond, Fekete Márton, Kristó Nagy István, Varga Béni és Balogh János.

V. Közegészségügyi bizottság:

Fekete Márton, Csúcs Antal, Albertényi Antal, Kiss Zsigmond, Molecz Lajos, Szedér János, ifj. Vecseri János, (gyógyász.) Dr. Csató Zsigmond, Balogh János, Czukor Emil, Zsoldos Ferencz, (mérnök) Magyar József, Dr. Vecseri Sándor, Szőke István, Dósa Béla.

VI. Szegényügyi bizottság:

Petrovics Soma, Berényi Gergely, Vecseri István, Futó Zoltán, Vass Imre, Horváth Jenő, Mátéffy László, Biró József, Körtvélyesi Sándor, Bech Márton.

VII. Kertészeti szakosztály:

Id. Várady Lajos, Albertényi Antal, id. Temesvári Antal, Lami István, Szathmáry Ede, Hódi Pál, Dr. Sulez Lajos, Rűsz Molnár Sándor, (III. t.) Biró Elek, Szőke István.

VIII. Gyámügyi bizottság:

Id. Temesvári Antal, Molecz Lajos, Rácz László, Varga Béni, Dr. Vecseri Sándor, Burián Lajos.

IX. Iskolaszék:

Dr. Csató Zsigmond, Fekete Márton, Burián Lajos, Szedér János, Balázsovics Norbert, id. Temesvári Antal, Dr. Cicatricis Lajos, Balogh János, Biró Elek, Soós Ferencz, Bánfalvi Lajos, Csúcs Antal, ifj. Vecseri János, (gyógyász.) Kiss Zsigmond, Kristó Nagy István.

A jogügyi szakosztályba 9-en kaptak egyenlően 78—78 szavazatot s ezek között az elnök sorshúzást rendelt. Balogh János volt olyan szerencsés, hogy a pákúlicz listán szereplő Schlesinger Károlyt kiűtötte a nyertből.

Az eredményt 1 óra-kor hirdette ki az alispán s ezzel Szentes város képviselőtestületét megalakultnak jelentette ki.

Ezt már talán három vagy négy képviselő hallgatta végig csak, mert a többiek még délben eltávoztak.

A leszámolás.

Bizonyára élénk emlékeztében van még e lap t. olvasóinak, hogy Dr. Tasnády Antal ügyvédet a nagyméltóságú m. kir. Curia — apám panasos feljelentése folytán — a két alsó bíróság felmentő határozataival szemben a büntető-törvény 482. §-ának harmadik szakaszába ütköző ügyvédi büntetés miatt vád alá helyezte.

A szegedi büntető bír. törvényszék ebben a hónapban a végtárgyalásra határidőül 1899. évi május hó 12-ik napjának delelőtti 9 óráját tűzte ki a Mars-téren levő tanácskozási termében.

A „SZENTESI LAP” TÁRCZÁJA.

A vendég.

35 Regény: **Sima Ferencztől.**
Stáray Pista és Vértessy comtes.

(Folytatás.)

A comtest magát is zavarba hozta Stáray Pistának búcsú nélküli távozása. — Nagyon zajos volt az az elmúlt éjszaka. Azzal kezdődött, hogy Vértessy comtest nagyon is kicsibe vette Stáray gróf, később ez az egyszerű szerény és testi szépségekkel éppen nem dicsekedhető nő művészi tehetségével annyira elbájolta az egész társaságot, hogy túlon túl lett azután a magasztalásnak kitéve. A hercegnő részéről ezen magasztalásnál a tehetség méltatása mellett döntő szerepet az játszott, hogy Stáray Pistát annál könnyebben bele kerresse az ő házassítási tervébe. De az urak részéről minden külön motívum nélkül önkéntes volt a hódolat. Amde a comtes tréfának, azaz játéknak nézte ezt a túlságos aradozást s ez ahelyt, hogy igazi örömet okozott volna neki, némi keserűséget ébresztett lelkében és meköltüni óhajtott a lelkesülés áradatából. De egy perc alatt tisztában volt arról, hogy ezzel megsérti Sámordyékát. Vissza is ment ő azonnal a társasághoz; de érezte, hogy művészi talentumának tájhajtásával sokkal jobban exponálta magát, mint a minden irányban fölizgatott hangulat mellett helyes és okos lett volna. De már késő volt, ősnia kellett az árral és jó arcot kellett vágnia ahhoz

is, hogy őt Stáray Pista pezsgőtől duzzadó lelkesültség közegette meg is kerte.

— Aludjunk erre gróf úr, mondta a comtes, kinek szemében Stáray Pista egy ledér fiatal emberrel egyébként nem tűnt fel. Olyannak, ki ha kialszusa magát, elfeledkezik mindenről, ami az éjjel történt.

Most azonban, hogy a gróf búcsú nélkül hagyta el a kastélyt, úgy tűnt föl a comtesnek, hogy e hiradás nélkül való távozás nem jelent egyebet, mint hogy a társaság annál könnyebben felejtsa a gróf kérést szereplését.

S az igazat megvalva a comtes örült azon, hogy ez így van. S ebbeli véleményét egy cseppet se csökkentette a hercegnő azon nyilatkozata se, hogy a gróf elment; de hogy mint félre érthetlen komoly kérés lépessen föl: még az nap vissza jön az apjával.

A comtes ugyanis egy izben tréfásan azt vetette oda Stáray Pistának, hogy: jó lesz erre a megkérésre még a papa helegyezését is kikérni. Stáray értette a tréfát s azzal vágott vissza, hogy ő már nagykorú s a leendő feleségét maga szokta kiválasztani!

Bármit hitt azonban a társaságban bárki is a gróf távozásáról s bármit várt, hogy következni fog, annyi tény, hogy mindenkinen azt az érzést és ítéletet hagyta hátra a gróf eljárása, hogy még se volt helyes, hogy szó nélkül távozott. A legfrappirozottabb a gróf volt az eset miatt. Úgy érezte magát a comtes előtt, hogy szégyen esett a házában.

A comtes nyugodt volt, s hogy a figyelmet teljesen eltérleje az esetről, a hercegnő figyelmét

felhívta, ha vajjon emlékezik-e még hűen, hogy az infézetben miként egyszerre változatlan barátság, testvéri frigy lépett föl köztük?

— Ah igen, felelt és a kedves visszaemlékezés felett boldogan ragyogott meg a hercegnő arca.

A fejedelem asszony szigorú volt és egy barátának bezáratta, s a kulcsot bevitte szobájába, nehogy a büntetés idő kitöltése előtt a börtönből egyik vagy másik szelidebb lelkű apácza néni kieresse.

A lányok sorba jártak a fejedelem asszonyhoz, hogy barátúknak engedjen meg. A fejedelem asszony hajthatlan maradt.

Te azután egyszer elő álls és azt mondd, gyertek lányok a templomba és imádkozunk a szent szűzhöz, hogy lágyítsa meg nagy asszonyunk szívét.

A fejedelem asszony szobájának ajtaja a templomba nyílt és látta, mikor rendes imaidőn kívül mindnyájan a templomba mentünk, leterdelünk énekelünk és imádkozunk.

Jelentést tetett magának, hogy mi történt? Nem szólt semmit, hagyott bennünket imádkozni mindaddig míg meg nem szólalt az ebédre hívó harangszó. — Ekkor keresztet vetettünk magunkra és mentünk az ebédőbe, s már akkor a fejedelem asszony mellett ült a börtönből kibocsájtott deliques, kinek még 6 órája lett volna hátra.

A fejedelem asszony nagyon boldog volt. Ragyogott az arca az örömtől.

A szent szűz, úgymond, meghallgatta az imádotkat.

(Folyt. köv.)

Végre tehát alkalom nyílik arra, hogy kellő és igazságos megtorlásban részesüljön az a maga nemében páratlanul álló, égbekiáltó vakmerő jograblás, amit szegény, szerencsétlen apámmal szemben, kit jogainak igaz védelmére igazságos jogvédőt keresendő, halvézete Dr. Tasnády Antal ügyvédhez vezetett — igazságos (?) jogvédője, Dr. Tasnády Antal ügyvéd, a büntető-törvény 482. §-ának tilalma ellenére magának megengedett! — Május 12-én a szegedi büntető-törvényszék tanácstermében az élő igazság áll szemben a minden kigondolható raffineriával és prókatori furfanggal megeselekedett hitvány gazsággal. Hogy ebből az ádáz küzdelemből, az igazság és nyomorult gazság eme élet-halál harcából melyik kerül ki győztesen: ki tudná azt megmondani?

Ha a törvényszék mint büntető bíróság a mai megüstült kormányzat valóban szép elvét, a jog, törvény, és igazságot szigorúan szem előtt tartja; ha a jog-, törvény és igazság által kijelölt irányelveket követi; ha a jog, törvény és igazságnak lelkiével dönt ezen ügyben — amiben egy percig sem szabad, de nincs is okom kételkedni — akkor az eredmény és harcz kimenetele iránt egy pillanatra meg vagyok győződve, mert lellem mélyéből meg vagyok kötődve, hogy az igazságot ideig-óráig ha elnyomni lehet is, mit ez az igaz (?) jogvédő, Tasnády — minden rendelkezésére álló eszközzel bizonyára meg is kísérel, de elnémetni, örökre eltemetni soha... soha!... A koporsóból, a sir rideg üregéből is kitör az, és Éget kér!

Május 12-én kell számot adnia Dr. Tasnády Antalnak hűségese (?) sáfárkodásáról; május 12-én lesz megoldva a nagy kérdés, hogy a Széll, egy szebb, jobb és igazságos korszaknak áldásos szele, a közkormányzat minden vonalán megtisztította-e már a levegőt annyira, hogy a jog, törvény és igazság Kárpátoktól—Adriáig minden ember lelkében — legyen az bíró, ügyvéd, vagy egyszerű polgár — tért hódítson és termékeny talajra találjon?

Május 12-én válik el, hogy a törvény valóban törvény e Magyarországon, amely jogszerelem esetén e haza minden egyes polgárának oltalmat nyújt és igazságot szolgáltat, a bűnöst pedig a jog, törvény és igazság langpallósával irgalom nélkül sújtja; vagy pedig nem-e marad továbbra is csak pókháló, melyben csak a gyenge legyek akadnak fen, de amit a hatalmas dongók könnyű szerrel áttörhetnek?

Milyen különös szeszélye a sorsnak, milyen különös és érdekes összetalálkozása a véletlennek, hogy éppen május 12-én kell a büntető-törvényszék sorompói előtt Dr. Tasnády Antalnak sáfárkodásáról számot adni. Május 12-én, éppen azon a napon, amely napon 4 évvel ezelőtt azt a jograblót, esküteléttel megengedő, szomorú hírhedségre vergődött beadványát a kir. törvényszéknél ügyfele híre, tudta és beleegyezése nélkül az ellenféllel egytérve szűrő alatt benyújtotta, amellyel ezt a maga nemében páratlanul álló stílik megeselekedte és ügyfele — apám — érdekeit Júdásként elárulta.

Igazán különös összetalálkozás a véletlennek, hogy éppen azon a napon fog lesújtani a nemesis a jog törvény és igazság lámpalósával a jogvédelem ezen igaz (?) bajnokára, amely naphoz fűződik eme bűnügynek eredete és keletkezése.

Igazán különös . . .

A folyó év május 12-én tehát — nem úgy mint 1895. május 12-én — ügyfél és jogvédő (?) a büntető bíróság sorompói előtt fognak találkozni.

Hogy jog, törvény és igazság kerül e ki győztesen ez ádáz küzdelemből: majd megváltik május 12-én.

Ifj. Ternai György.

A szentesi ügyvédi kar gyűlése.

VII.

Szathmáry Ede a gyűlést megnyitja, s bejelenti, hogy az egyetemi dékánnak mult ülésben az ő egyetemi végbizonyítványára vonatkozó levelet megküldte közjegyzőileg hitelesített másolatban a szegedi büntető-törvényszéknek. S mivel arról is értesült már, hogy az egyetemi tanács

rendeletére az ő végbizonyítványát utólagosan beiktatta az egyetem évkönyveibe, ennél fogva sürgető kérvényt nyújtott be a szegedi törvényszékhez, hogy Sima ellen rágalmazás miatt a multkor végben maradt végtárgyalás megtartsék. (Nagy tetszés.) Jelenti továbbá, hogy a curiai ítélet nyilvánosságra hozatala miatt a kollégája dr. Tasnády Antal is megindította a rágalmazás miatt a sajtó pert. Felhívja a kollégákat hasonló eljárásra. Ezen általános lelkesültséggel fogadott elnöki megnyitót után megemlékezik arról, hogy a szegedi ügyvédi kamara egyes tagjai nagy kedvvel és lelkesültséggel a szentesi állapotokat s nagyon kívánatosnak tartanak, hogy ha a közönség abba hagyja ezeket a dolgokat. Különösen kellemtelen hatással van a kar előkelő tagjaira a szentesi ref. egyház 40 ezer frtos pere; mert azt tisztességtelen dolognak tekintik, hogy testvérek egymás között eszoznak egy nagy pör sorsa fölött.

Dr. Csató Kálmán föl áll s kijelenti, hogy ha az elnök ilyen dolgokat feszeget, akkor ő miatta írhat a dékán akármilyen levelet a kérdéses egyetemi végbizonyítványról, ő a Szentesi Lapnak ad e tekintetben igazat. Hogy mit fecseg a szegedi ügyvédi kamara egyik-másik tagja az nem tartozik a szentesi ügyvédek gyűlésére; mert a szentesi ügyvédek mindig a maguk esze szerint szoktak eljárni. S utóvégre is ki kéri az elnököt! . . .

Uram! kiált közbe dr. Schlesinger. Szót kérek. Megkövetem, hogy meghallgassanak. Az én szememre senki sem vethet semmit. Már ezért is első helyen engem illet meg a szó. Ha dr. Tasnády Antal kollégám itt volna, akkor az elől kitérek. Az elől igen, de más senki isten fia elől! Az elszámolásokkal is rendben vagyok. Tegnap is négy embert dobtam ki; mert el nem számolt pénzek elszámolását követelte! (Zajos derültség.) Dr. Csató Kálmán veszi a kalapját és az ajtóból vissza szól, hogy majd a jövő ülésen ő is elő fog állani olyan dolgokkal, hogy aztán bele un Szathmáry úr az elnökösködésbe. Az ajtót becsapja.)

Dr. Schlesinger sajnálja úgymond, hogy kartársja olyan zokon veszi a dolgot. — Nos hát visszatérek oda, hogy négy embert dobtam ki, holnap kidobok hatot, tizet, . . . annyit amennyi jön; mert nem elég a Szentesi Lap zaklatása, még a paraszt is henczeg. (Zajos lelkesültség és taps.) Ez az elismerő hangulat lelkesít; mert ebből azt látom, hogy meg van köztünk az összetartás. Ez a fő. A nép majd elmél, ha már nem lesz mit felhánytorgatni igaz hogy egyhamar nem foy ki a panaszból, mert meg van elég felhányai valója. Különbön a jövő ülésre előterjesztem a tervezetet, hogy miként gondolom jövőre az elszámolást és a perköltségek felszámítását. Mert Tóth Kálmán támadása perfid Rongyos pár száz frtot biz rám behajtás végett s még azt követeli, hogy ő is kapjon belőle. Ha egy paraszt olyan buta, hogy ilyen fölfogást talál az meg értem; de uri embertől ez országos butaság! (Eljénzés és taps.) Különbön kijelentem, hogy ügyvédi kartársunkban senki nem csalódott úgy mint mi Kiss Zsigmondban. (Le vele!) Az iránt nyugodt vagyok, hogy ellenem lehet a közönségnek torkaszakadtáig kifogása; de kartársaim nem csalódnak bennem! (Zajos taps. A kar tagjai szónokot kézzorítással üdvözölik.)

Uram! szól az elnök, — még többen vannak szólásra feljegyezve; de ilyen beszéd után az ülés oly lelkes hangulatban van, hogy a további tárgyalást lehetetlennek tartom.

A kar tagjai felállanak és lelkesen kiáltják magukat:

Ne hagyj magad Schlesinger!

Schlesinger mellén összefonja karjait, meghajta magát és kijelenti, hogy ez jól esik lelkének. Újabb eljénzés. A kar tagjai eloszlának.

Helyi és vegyes hírek.

— **Lapunk** legközelebbi száma a csütörtöki ünnep miatt csak vasárnap jelenik meg.

— **Vadnay Andor**, megyénk főispánjáról a vasárnapi napok uni sono hozták, hogy főispáni állásáról lemondott s e lemondás elfogadását végezték felsegédés fel is terjesztették. Ezen hírrel szemben, melynek hitelességéről Szentesre vasárnap délután a legilletékesebb helyről távirati értesítés érkezett lapunk egyik barátjához, most egyik félhívatatos azon czáfolatot mondja, hogy Vadnay lemondásának híre nevétséges koholmány. Mi ezen félhívatatos tudósítással szemben, kijelentjük, hogy igenis Vadnay Andor főispánsága már csak a voltak közé tartozik.

— **Presbyteri gyűlés** volt vasárnap délelőtt az ev. református egyháznál. Első sorban három esperesi körlevél olvastatott fel, ezeket tudomásul vette a gyűlés. A május 4-ikén Gyulán megtartott egyházmegyei közgyűlésen egyházközpont Futó Zoltán lelkész képviselte a hol nagy elismeréssel nyilatkoztak a szentesi ev. ref. egyház presbiteriumának a legközelebbi napokban hozott azon határozatairól, a melyek a hitélet fejlesztését a vallásosság ápolását és a templom látogatást elősegítik. Ezt a határozatot az egyház megyei gyűlés kiadta egy 10 tagú bizottságnak, hogy azt esetleg még kibővítsék, kövendő példál a kerülethez tartozó valamennyi református egyháznak megküldjék. A nem rigében elhunyt Tóth Sámuel theologiai tanár elhunytá felett érzett nagy veszteséget a presbiterium jegyzőkönyvébe iktatja és részvét nyilatkozatot küld úgy a meghalodott családhoz, mint a debreczeni egyházkerülethez is. Örvendetes tudomásul vétetett azon körülmény, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter a tanító 5-öd éves korpótlékára évenként 900 frt államesélyt utalványozott és hogy az év felére már 450 frt, valamint a mult évre eső 225 frt már folyósítva is lett a helybeli m. kir. adópenztárnál. Varga Bénémin számadó-gondnok az 1895—96 évi számadások terhe alól felmentetett. Az 1898. évi számadás megvizsgálására Futó Zoltán elnöke alatt Kovács Mihály, Kovács Lajos és Szathmáry Pál presbiterek küldeték ki. Majd Főző József orgonista-kántor fizetés javítás iránti kérelme olvastatott fel. Haszlatlan szóllalt fel a kérelem mellett pártólóg Gerőcz Lajos, Szeder János és Dózsa Elek, mely a többség Főző József kántort kérelmével elutasította. Még egy pár apró ügy került ez után elintézésre, melynek végeztével az ülés véget ért.

— **Téves összehívás.** A hétfői alakuló közgyűlés összehívásában egy kis hiba esett. Az alispán ugyanis meghitt olyan képviselőt is, akinek a mandátuma lejárt és viszont nem hitt meg olyant, aki még képviselő. A meghívott el is ment a közgyűlésre, de bizony hiába, mert a szavazásnál nem került rá sor. Ezzel a tévedéssel tehát egy napját elveszített az alispán egy volt képviselőnek. Az a képviselő pedig, akinek még csak három év mulva jár le a mandátuma, szintén megjelent, de miután megtudta, hogy a meghívás alapszájól szolgáló jegyzékből a neve ki van törölve, azt gondolván, hogy a gyűlésen neki semmi keresni valója sincs, dél felé eltávozott. Tehát egy másik igaz volt képviselőnek is elveszett egy fél napja és meg lett fosztva attól, hogy az őt jogosan megillető szavazatát gyakorolhassa. Egy meghívásban, az hiszszük, elég ennyi hiba. — Csak valamiképp sok ne legyen!

— **Tessék pályázn!** Dunaháti Mészáros Ferenc és Balogh Ferenc halálával megüresedett alkaptányi, illetve központi iktatói állásra dr. Csató Zsigmond alispán már kiírta a pályázati hirdetményt. Aki ezen állások valamelyikét akarja nyerni, az pályázati kérvényét e hó 25-éig nyújthatja be az alispáni hivatalnál.

— **Megszűnt.** A vásárhelyen mintegy másfél évvel ezelőtt Vetrő Lajos Endre szerkesztésében megjelent 'Vásárhelyi Napló' megszűnt. Rövid életében a kormánypartnak igyekezett szolgálatokat tenni, de úgy látszik, hogy nem elég pártfogója, mert halála oka végelgyengülés volt.

— **Agyonlőtt kutya.** Horváth Jenő megyei alszámvérvő bejelentette a rendőrségnek, hogy kedden reggel egy nagy boltyos kutya lakása udvarára hivatalosan bebolyongott, előkapta tehát fegyverét és lölte. Minthogy a kutya nagyon gyanúsán tűnt fel előtte, kéri azt felboncoltatni.

Sima Ferencz mentelmi ügye.

Sima Ferencz orsz. képviselő ellen a legutóbbi mentelmi bizottsági eseteket véve, mióta képviselővé megválasztották, a csongrád megyei pákúlicok részéről összesen harminckilencszer intéztek mentelmi joga ellen támadást. A gyilkosságok kivéve a bünyefitő törvénykönyv minden szakaszát kimerítették a Bánffy- és Vadnay-huszárok és Simának ezideig még a haja szála sem őszült meg a szövetséges és természetű támadásokban. Most is zsarolással van vádolva. És ki vádolja? Özvegy Filó Jánosné az a jómódú úri nő, ki fiának hátramaradt ingóságait Sima Ferencz és még egy pár barátja nyakába hagyta. Hát a jó lelkű úri nőt annak idejében Sima figyelmeztette, hogy fiának nyakába szakadt adósságait azon rajongó szeretetnél fogva, mely őt gyermekei iránt eltöltötte: legyen nagylelkű kifizetni s ne hagyja ezeket a jó barátok nyakába. A nemes szívű anya egy krajczárt sem fizetett, sőt fiának hátramaradt ingóságait is eldugdosta s kijelentette, hogy fia után egy krajczár értékű foszlány se maradt.

Ime, így zsarolta meg Sima Ferencz Filónét. Ez az a zsarolás. — A szentesi gazdasági gőzmalom részvénytársaságnál Sima Ferencz sikkasztott. Az egy Burg Dénest kivéve, ezt a szerencsétlen flótást, azok az emberek, akiknek vagyonuk fekszik a vállalatban, egyhangúlag jelentik ki, hogy az a becstelenség semmi egyébre nem volt annak idején szánva, mint Sima politikai zaklatására. — A Vörösmarty-részvénytársaság egyik elkeseredett közege által tett feljelentésre nem reflectálunk, mert az illető nyomban visszavonta panaszát. Sima képviselő azonban különösen azon ocsmány-szereppel szemben, melyet a gazdasági gőzmalom ügyében intéztek ellene, kijött szokott flegmájából és az igazságügyminiszterhez vádfelterjesztést intézett az eljáró vizsgáló bíróságot a vizsgálatba vakmerő törvénytelenséggel beavatkozott Mikovich kir. ügyész ellen. Sima képviselő vádlevelét egész terjedelmében hozzászámítva a mellékleteket, méltán ajánlhatjuk a közönség figyelmébe.

*Nagyméltóságú Minister Ur!
Kegyelmes Uram!*

Burg Dénes nevű horgosi lakos, a múlt év december havában a szegedi bünyefitő törvény-széknel füljelentést tett ellenem azon a czimen, hogy én a szentesi gazdasági gőzmalom részvénytársaság tagjainak rovasára, tehát a magam előnyére okirathamisítást, sikkasztást, csalást és hűtlen kezelést követtem el.

A szegedi törvényszék a vizsgálatot a feljelentés folytán elrendelte s a vizsgálat vezetésevel Dr. Hubacsek Pál vizsgálóbíró bízta meg, aki a helyszínen, tehát Szentesen a vizsgálat megtartása végett Mikovich kir. ügyésszel megjelent. Abban az időben folyt a magyar parlamentben a kormány s az ellenzék között a legelkeseredettebb harcok. Engem elvi álláspontom és képviselői kötelességem teljese az itt tartózkodásra utaltak; ezért is, de mindenekelőtt távol tartottam magam Szentesről azért, hogy személyes jelenlétem, a rám nézve hátránnyal különben sem járható bírói vizsgálatban szemben senkire semmiféle befolyást ne gyakorolhasson.

A vizsgálóbíró a kir. ügyésznek, tehát a közdáv képviselőjének jogtalan és törvénytelen beavatkozása mellett a vizsgálatot a kérdéses malom-részvénytársasággal szemben, kik soha ellenem semmi panaszal nem éltek, illyennel élni okuk nem is volt — a legmesszebb menő zaklatással megtartotta.

Daczára annak, hogy a bünyefitő eljárás a feljelentésben foglalt bűnöslekedmények miatt csak a sértett fél indítványára indítandó meg, olyannak pedig a keresk. törvény 173. §-a értelmében a névre szóló részvény birtokosa nem tekinthető, ha ez átírás és részvénykönyvbe, vagy részvényesek listájába be nem vezetett, az ilyen

ember a részvényt megillető jogokat nem gyakorolhatja, magánvádló joga pedig át nem ruházható és daczára annak, hogy a részvényesek nem károsodhattak, hiszen a részvénytől még be sem fizették és a hitelezők sem szenvedhettek kárt, mivel az igazgatósági tagok tekintélyes ingatlan vagyonukat biztosítékul lekötötték velük szemben; és így a törvényszéknek a panaszát ab ovo kellett volna visszautasítania; különösen mivel a zaklatás szándéka szembe- szökően kitészik abból, hogy a feljelentő Burg Dénes 40 frt-ét megszerezte Dr. Tasnády Antal utján a részvény birtokát, csakis azon czéllal, hogy ez alaptalan panaszát ellenem meglehesse s mint főkorcs, ez által magának érdemeit szerezzen.

E vizsgálat alapján nevezett törvényszék mentelmi jogom felfüggesztését kérte. Bár az alkotmány egyik sarkkövének tartom a képviselői mentelmi jogot: mind a mellett a képviselői állás méltósága és a törvényhozó mindenek felett álló tisztessége érdekében, ha büntetnek csak látszata forog is fenn: a mentelmi jog feltétlenül felfüggesztendőnek tartom. S így abszolút semmi kifogásom nincs az ellen, hogy az itt szóban forgó vád miatt mentelmi jogom felfüggesztése javaslatolt a mentelmi bizottság által. Nincs észrevételem az ellen; habár a házszabályok világos rendelkezése daczára mentelmi ügyem tárgyalásáról nem is lettem értesítve s azon jelen sem voltam.

Azon eljárás ellen azonban, melyet a vizsgálat során Dr. Hubacsek Pál vizsgálóbíró és Mikovich kir. ügyész, a bírói függelenség és tisztesség rovására elkövettek — az ellen főelemem tiltakozó szavam, és nagyméltóságodtól a nevezett két bírói közege ellen a törvény, jog és igazság alkalmazását, ehhez képest gyors és az elkövetett visszaélés érdeméhez méltó megtorló intézkedést kérek.

Kérem ezt azért; mert amint az ide csatolt okmányok és az alább előadandókból kiténik — ezen vizsgálatot vezetett bíró és kir. ügyész, nem a pártatlan jogszolgáltatás hermelin palástjában jártak el, hanem az ellenem Csongrád megyében két és fél évizedt óta folyó politikai hajszának, szegődtek nyílt eszközökkel s ezáltal lealjasították az igazságszolgáltatás eszményi tisztaságába vetett hitet és bizalmat.

Az ellenem egyik kormánypárti főkorcs által beadott vád részleibe itt nem bocsátkozom. Nem akarom ezzel egy lezajlott, sőt emlékeztető politikai korszaknak zaklatás és üldözésben fáradhatlan szellemét csak egy percze is visszaidézni. Elégnek tartom kiemelni azt, hogy a vádfeljelentésben a kérdéses gőzmalom-részvénytársaság tagjainak anyagi megkárosításával, vagyonának hűtlen kezelésével, részvényeinek elzárásával lettem vádolva.

Erről bizonyára nem egy felbőrt kormánypárti korcs, hanem a részvényesek adhatnak felvilágosítást. Ide csatolom hiteles másolatát a részvényesek által tartott közgyűlés jegyzőkönyvének és ügyvédem, Dr. Hoffman Arthur megkezesésére kiadott s a. ide mellékeltem igazgatósági határozatot. Ezen utóbbi okmány az, melynek alapján vádat emeltek Dr. Hubacsek Pál vizsgálóbíró és Dr. Mikovich kir. ügyész ellen, hogy az ellenem tett füljelentés alapján megtartott vizsgálatnál nem a pártatlan és becsületet jogszolgáltatás útján jártak — hanem az ellenem folyó politikai hajszának szegődtek eszközeik, nemesak visszaéltek hivatalos hatalmukkal, hanem a tanúvallomásokat hamis irányba akarták terelni.

Most a kérdéses részvénytársaság igazgatósági tagjai, akiknek nem a Burg Dénes által képviselt 40 frt-ek, hanem ezreke menő vagyonuk fekszik a társulat vállalatában — tehát hogyha én megrontottam volna valakit, nekik volna érdekük panaszukot, s bizonyára az én szép két szememért panaszukat nem is hallgatnák el — ezek egytől-egyig azt állítják és vallják, s vallomásukat jegyzőkönyvbe is foglalták; hogy Dr. Hubacsek Pál és Mikovich kir. ügyész, a megtartott vizsgálat során mindenáron arra igyekeztek felbujtogatni a részvényeseket, hogy oly vallomást tegyenek, miszerint én őket megcsaltam és megrontottam. Sőt egyik igazgatósági

tagnak a vizsgálóbíró azt mondta, hogy ha vádakat tudnak csinálni (!) Sima Ferencz képviselő ellen, akkor ők, már t. i. a vizsgálóbíró és a kir. ügyész engem az országházból ki-kérhetnek s velem elbánnhatnak. A bírói kapacitációra ekképen adandó hamistanúskodás fejében a vizsgálóbíró a kir. ügyész jelenlétében megígérte, hogy a malomnak elkobzott pénztári naplót visszadják, másik igazgatósági tagnak nyíltan azt mondta, hogy a társaságra nézve kár (!) hogy nem tudnak alapos vádakat felhozni ellenem. — S amennyiben a részvénytársaság a kérdéses malmot tőlem vette át, s elvégre is az utóbbi évek szomorú gazdasági viszonyai között nem volt képes prosperálni s anyagi zavarokkal küzdött: úgy a vizsgáló bíró, mint a kir. ügyész, amint ez az ide csatolt rendelet okmányból feltűnően bizonyítható nyílt felhívást intéztek a részvényesekhez, hogy a malmot a részvényesek kárán érvényesítsék csödbe, a részvényekre ne fizessenek, mert ezzel nem tartoznak.

Itt eltekintek attól, hogy ez a bírói és ügyészi kapacitáció — nyílt törvénytelen ségre, büntényre való felbujtogatás, mert ezzel csak súlyosbítottam az eljáró bírói közegek példátlan visszaélését. Egyszerűen csak rámutatok arra, hogy ez a politikai missió teljesítése volt. Mert pártomnak legtekintélyesebb tagjai részvényesek itt, kik egyszerű emberek lévén, vagyonukat politikai és elvi lelkesültségből egyáltalán nem reszkirozzák. Ha tehát csödbe megy a malom s ezáltal vagyon vesztének: mindannyi elé úgy állítatik a kérdés — hogy méltó-e az a Sima Ferencz a szentesi nép bizalmára, aki ilyen messzemenő kárt okozott saját választóinak?

Nagyméltóságú Miniszter Ur! Kegyelmes Uram! A politikai hajszában és üldözésben fáradhatlan utóbbi 25 éves politikai rendszer bukása után az új kormány kormányzati vezérelvéként — jogot, törvényt és igazságot ígért a nemzetnek.

A kormányzat ilyen elvei mellett bátran kérhetem, hogy Dr. Hubacsek Pál a Mikovich-féle hírhedt törvényszolgáltatók, akik ellen általános a panasz egész Csongrád megyében — mert erről a vizsgálat során meg fog győződni Nagyméltóságod — megmaradhatnak-e?

Azt hiszem — hogy egy olyan bíró, a ki csak azért, hogy a maga előmenetelét annál inkább biztosítsa, s egy olyan kir. ügyész a ki csak azért, hogy minél előbb kir. ügyész lehessen, egy erőszakos kormányzati rendszer szolgáltatásban nyílt eszközevé szegődött a kormányzattal szemben álló politikai férfiak üldözésének — a jog, törvény és igazság korszakában helyükön meg nem maradhatnak, excellentiád meg nem törheti. Ezen hitben élek s épen ezért arra kérem Nagyméltóságod, hogy felügyelet és ellenőrzési jogánál fogva, nevezettek ellen a megtorló eljárást 1891. évi 17. t.-c. értelmében minden irányban megtenni kegyeskedjék.

Tisztelettel: **Sima Ferencz.**

(Külv.) Nagyméltóságú Dr. Ploss Sándor m. kir. igazságügyminiszter úrhoz, panasz kérvénye Sima Ferencz szentesi lakos országgyűlési képviselőnek. Dr. Hubacsek Pál szegedi kir. törv. vizsgáló bíró és dr. Mikovich kir. ügyész ellen.

Jegyzőkönyv. Felvétellett Szentesen, a gazdasági gőzmalom részvénytársaság 1899. évi márciusi hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésen.

Jelen voltak: Tanczik József elnök igazgató 55 részvénytellel, Balázsfalvi Kiss Pál könyvelő 2 részvénytellel, mint jegyző, Sarkadi Nagy Zsigmond 55, Göntzi Sándor 55, Kálmán Sándor 3, Keresztes Antal 38, Kanász Nagy Lajos 55, Sarkadi Fazekas Mihály 10, Buzi Sándor 20, Gyulai Bálint 18, Virágos István 2, Papp Lajos 10, Sarkadi Nagy István 20, Sima Ferencz ugyis mint Donáth István, özv. Donáth Istvánné, Donáth Lajos képviselője 26, Molnár János 2, Vecseri István ugyis mint Czirják István képviselője 4, Solti György 1, Csákö Balogh Ferencz 1, Sándor Bálint 1, Vincze Imre 2, Bleier Pál 2, Balogh Sándor 1, Varga József ugyis mint gyermekei képviselője 7, Füst Molnár Lajos 1, Gyarmati István 3, Biró Sándor 1, Pásztor János ugyis mint k. k. gyermekei képviselője 2, Sipos István 1, Berényi Sándor 1, Labádi Sándor 2, Bajczér József 2, összesen 351 részvény.

A közgyűlésen jogtanácsosképen Dr. Hoffmann Arthur szerepelt.

1.) Elnök az ülést megnyitja, mindenek előtt konstatalja, hogy a törvényes létszám a közgyűlésre képviselve van; mert az alapszabály a közgyűlés törvényessége 250 szavazat jelenlétét kívánja, a jelenalkalmommal pedig képviselve van 351 szavazat. Ezeknek kijelentésével az ülést megnyitja s a tagokat üdvözlö.

Tárgyalás alá vétetett az igazgatói jelentése, hogy a mennyiben Burg Dénes feljelentése folytán a szegedi büntető törvényszék a gazdasági gőzmalom ellen és alakulása alatt folytatott üzleti működés miatt vizsgálatot rendelt el és e vizsgálat során a társaságnak a multra vonatkozó minden könyve és irata elvitetett a szegedi törvényszékhez, még azon jegyzőkönyv is, amelylyel a múlt év november 6-án tartott közgyűlés a volt szentesi munkások és termelők társaságvezetőitől átvett részvények árának befizetése iránt rendelkezik s e miatt a befizetések behajtása iránt az igazgatóság nem intézkedhetik. Ennélfogva az igazgatóság következő érdemi előterjesztést tesz a közgyűléshez:

A gazdasági gőzmalom részvénytársaság mikor megalakult a szentesi munkások és termelők társaság részvénytársaságának nagyobb részben Sima Ferenc kezébe került részvényeit olyképen jegyezte, hogy ezen teljes értékben befizetett, de a rossz fizetek miatt értékükben nagyot hanyatlott részvényeket Sima Ferenczolt, illetve a volt részvénytársaságtól 60 frt értékben veszik, de rá egyelőre 2 részletben Sima Ferencnek 20 frtot fizetnek s a fizetetlen maradt 40 frtban átvészki a volt részvénytársaság, illetve Sima Ferenc és neje tulajdonát képező gőzmalom telekkönyvi terheit, melyeket a társaság már a tulajdonában ment malomról töröltetett is.

Miután azonban szerencsétlen gépkezelés folytán a malom gépe elpusztult s egy új és nagyobb szerkezetű gép és a malomberendezés kibővítése tetemesebb tökébefektetést kívánt — s a gép elpusztulás folytán is nagyobb kára támadt a társaságnak — elhatározta, hogy az eddig 20 frt készpénzzel átvett részvényre még 40 frtot fizet be. De már akkor kilátásba helyeztetett a részvényesek előtt — hogy amennyiben a társaság telekkönyvi terheitől csak úgy szabadulhat meg teljesen, és a malom berendezést csak úgy fejesheti be jövedelmelőleg — ha a részvények új eredeti értéke befizetettik: ennélfogva 40 frt befizetése után újabb 40 frt befizetése fog következni.

S mivel a részvényesek közt ez iránt semmi idegenkedés nem mutatkozott — az igazgatóság tagjai saját személyes és vagyoni felelősségükkel belemeltek a társaság malomának rekonstrukciójába és tartozásának rendezésébe.

Belemeltek, habár a vizsgálatot teljesítő Hubacsek Pál vizsgáló bíró és Mikovich kir. alügyész azt tanácsolták az igazgatóság tagjainak, hogy engedjék a malmot csödbe menni, mert ez szerintük ugyanis elkerülhetlen lesz. Ily körülmények között az igazgatóság, hogy megmenntesse a részvényesek vagyonát tisztán, épen nem riad! vissza, hogy a közérdekért saját vagyonát megkockáztassa.

Az igazgatóság tagjai az itt kiemelt bírói és ügyvédi tanács ellenére nemcsak vagyonával fedezte a társaság tulajdonát, de az is fizette a rá eső részvények után pótlólag kirott 40—40 frtot. Úgy, de a részvényesek a miatt, mert a vizsgálóbíró és a mellette működő ügyésztől a vizsgálat során azt hallották, hogy nem kell fizetni, nem is szabad fizetni egy krt sem részvény jegyzésekre, megtagadták a fizetést többen. Ezen helyzettel szemben most már annnyal is inkább szükséges a közgyűlésnek egy közbejövő határozattal rendezni a viszonyokat, mert az iratok a büntető törvényszéknél lévén, évek telhetnek el, míg azok onnan visszakérülnek, s egy részvénytársaság érdeke e miatt egy percze sem szenvedhet nagyobb sérelmet, — kéri tehát az igazgatóság, hogy a közgyűlés intézkedjék, hogy a részvényekre a befizetések f. évi június 1-ig teljesen kiegészítésenek és mivel a malom minden terhe csak akkor lesz fedezve, ha a részvényeknek teljes névértéke be lesz fizetve, annál fogva még június utáni, fennmaradó 40 frt is befizetessék f. október 1-ig.

Határozat: A közgyűlés egyhangú határozattal, elismeréssel veszi tudomásul, hogy a igazgatóság a november 6-iki közgyűlési határozat alapján a birtokban lévő malom részvények után nemcsak hogy befizette a 60—60 frtot, de hogy a részvénytársaság vagyona semmi károknak nem legyen kitéve, még saját vagyonaikat is fedeztől nyújtották, a malom adósságainak kiegyenlítésére. Ezzel kapcsolatban kimondja — hogy a részvényekre a már korábban befizetett 20 frt után az 1898. évi november 6-iki közgyűlési határozathoz képest, pótlólag még 40—40 frt befizetését határozza el.

Ezen részvények után befizetésre jun. 1-ig ad a közgyűlés meg határidőt. S mivel a közgyűlés meg van győződve arról, hogy a társaság ügyei csak akkor nyernek teljes rendezést minden irányban, ha a részvényesek a jegyzett vagy megvásárolt részvényekre ezeknek teljes névértékig teljesítik a fizetést, tehát ezen újabb 40—40 frt fizetését szinte kimondja és elhatározza a közgyűlés.

Elnök a közgyűlést berekeszti.

(Aláírások.)

Jegyzőkönyv: Felvettett Szentesen, 1899. május hó 3-án a gőzmalom irodájában.

Jelen voltak: Tanczik József elnök, igazgató; Göntzi Sándor, Kanász N. Lajos, Buzi Sándor, Keresztes Antal, Papp Lajos, Kálmán Sándor, Sarkadi Fazekas Mihály, Gyulai Bálint igazg. tagok és Balásfalvi Kiss Pál könyvvezető.

Dr. Hoffmann Arthur ügyvédnek, a szentesi gőzmalom jogtanácsosának azon kérélmére, hogy Burg Dénes, volt patikáros, aki Szentesre is pályázott az 5-ik győgytár jogának elnyeréséért, részvényes-e?

Határozat: Az igazgatóság egyhangú határozattal kijelenti, hogy Burg Dénes mint részvényes az igazgatóság előtt soha nem jelentkezett s hogy részvényt vásárolt volna, ezt az igazgatóságnak soha be nem jelentette s nevére az igazgatóság tudtával és hozzájárulásával semmiféle részvény elő nem jegyeztetett, így az igazgatóság Burg Dénest, mint részvényes tagot, nem ismeri.

Dr. Hoffmann Arthur jogtanácsos, tekintettel arra, hogy Burg Dénes panasza folytán a szentesi gazdasági gőzmalom részvénytársaság ellen a szegedi törvényszék által indított vizsgálat megajtésánál eljárjék dr. Hubacsek Pál vizsgálóbíró és dr. Mikovich kir. alügyész a vizsgálat során miképpen jártak el, — az igazgatóság tagjai a következőket terjesztik elő. Tanczik József igazgató röviden előadja, hogy neki a vizsgáló bíró azt mondta, hogy magukat Sima megcsalta, ez ajánlotta, hogy a malmot ereszték csödbe.

Kanász Nagy Lajos előadja, hogy a vizsgáló bíró neki azt mondta: tudom-e azt, hogy engem Sima megcsalt? s én kijelentettem, hogy engem nem csalt meg. Mikovich kir. alügyész pedig azt mondta, hogy miért nem eresztik csödbe a malmot? erre én kijelentettem, hogy a malmot csödbe nem eresztjük, mert 2000 forintom fekszik benne s ha az jól van kezelve — nem lesz semmi károm.

Gyulai Bálint előadja, hogy ő neki a vizsgáló bíró és Mikovich kir. alügyész húszszor is azt mondta, hogy a malmot ereszték csödbe.

Keresztes Antal előadja, hogy a vizsgáló bíró azt kérdezte tőle — megcsalt-e engem Sima és mért nem eresztjük a malmot csödbe? Első ízben kihallgatásonkor ezt mondotta a vizsgáló bíró úr: miért fizetem be a részvényeimet, nem kellett volna befizetni, míg ellenben a második kihallgatásonkor azt mondta, hogy be kell fizetni Papp Lajos ugyanazt vallja.

Kálmán Sándor előterjeszti, hogy előtte a vizsgáló bíró úgy nyilatkozott, hogy itten a malomnak nem lesz semmi baja, hanem ha *vádatok tudunk csinálni!* Sima Ferenc képviselő ellen! *hogy az országházból kikerülhetik, akkor aztán vele elbánnhatunk!* s akkor a malomnak az összes iratait, pénztári naplóját visszaszadják s ajánlotta, hogy a malmot ereszték csödbe.

Göntzi Sándor előadja, hogy a vizsgáló bíró azt kérdezte tőle, hogy tudna-e valami alapos vádat Sima ellen? Mikor mondtam — nem tudok, azt felelte, hogy kár. Sarkadi Fazekas Mihály szintén ezt adja elő, neki még azt is mondta a

vizsgáló bíró, hogy ereszték csödbe a malmot, mert másképpen a birtokunkat is elvesztjük.

Balásfalvi Kiss Pál könyvvezető előterjeszti, hogy őt többször kihallgatáson folytonosan arra nógatta, hogy adjon elő valami vádat Sima ellen. Erre én azt mondtam, hogy nincs és nem is lehet semmi vád Erre ő azt válaszolta, hogyne volna, mikor az összes malomrészvényeket elzálogosította. Én erre előadtam neki, hogy a malomrészvények soha sem voltak elzálogosítva, hanem a szöveteivel tüzmentes szekrénybe voltak betéve azért, mivel a részvény-alapítóke is ott szedett be.

Határozat: Az igazgatóság határozatilag kimondja, hogy miután egy, az igazgatóság által részvényesnek nem ismert, teljesen idegen ember panasza folytán megtartott törvényszéki vizsgálat nem a malom gazdálkodása ellen irányult, hiszen ehhez egy idegennek semmi köze: hanem az egész támasz Csongrádvármegyében és a képviselőházban uralkodó politikai harcok miatt Sima Ferenc országgyűlési képviselő meghurcoltatására volt számítva, aki ellen nekünk, akiknek ezrei fekszenek a malomban, semmi kifogásunk nem volt és nincsen ma sem.

Elnök kéri a jegyzőkönyv hitelesítők kinevezését stb.

A Gazdasági Gőzmalom r.-társaság.
(Aláírások.)

Nyilvános számadás.

Özv. Csappay Mártonn. Kindermann Erzsébet polgári iskolai tanítónő 25 éves jubileuma alkalmából a volt tanítványok által felajánlott alapítvány összege 242 frt, melyhez a következők járultak adományaikkal

Dr. Csató Zsigmondnő 5 frt, Ince Józsefnő 1 frt, Derzi Kovács Ferencné 1 frt, öz. Kanász Nagy Antalné 1 frt, Csokor Eszike 5 frt, Klein Ilonka 50 kr, Tóth Margit 1 frt, Tasnády Imréné 1 frt, Hufnagel Mariska 50 kr, Zolnay Etelka 1 frt, Zolnay Lenke 1 frt, Kiss Paula 1 frt, Klein Antónia 50 kr, Klein Margit 50 kr, Gulyás Etelka 50 kr, Lázár Ilona 50 kr, Abaffy Szándi 1 frt, Bolygó Ilona 1 frt, Bleier Nina 50 kr, Kéry Lászlóné 2 frt, Fekete Mariska és Valéria 3 frt, öz. Horváth Jánosné 3 frt, Kálmán Juszt 50 kr, Mihály Erzsike 1 frt, Nagy Irén 1 frt, Nagy Jolán 1 frt, Ónodi Ilona 1 frt, Sarkadi N. Erzsébet 50 kr, Sulez Erzsike 50 kr, Sulez Jolán 50 kr, Dr. Mátéffy Ferencné 2 frt, Tóth Árpádné 1 frt, öz. Pothradzky Ferencné 2 frt, Zsolnay Berta 2 frt, Zsolnay Ferencné 7 frt, Dr. Mátéffy Pálné 2 frt, Páreczó Vilmosné (Bűs) 2 frt, Sós Lajosné 1 frt, Széll Nina 1 frt, Untermyller Ernőné 1 frt, Papp Lászlóné 1 frt, Dr. Reis Samunné 1 frt, Freund Emília 50 kr, Német Elekőné 50 kr, Varga Ferencné 1 frt, Bácz Emike 50 kr, Szabó Eszter 40 kr, Kanász N. Eszter 50 kr, Csappay Rózsa 1 frt, Vecseri Sándorné 50 kr, Varga Józsefné 50 kr, Borbély Lajosné 20 kr, Német Ilona 50 kr, Német Berta 50 kr, Körtvélyessy Berta 50 kr, Szalmári Károlyné 1 frt, Löwinger Adolfné 50 kr, Schneider Ida 2 frt, Cukkerman Erzsike 1 frt, Götz Józsa 30 kr, Sarkadi N. Ilonka 1 frt, Czibur Emília 50 kr, Soós Teréz 50 kr, Soós Erzsébet 50 kr, Soós Mária 50 kr, Soós Julianna 50 kr, Práznovszky Mária 50 kr, Vas Anikó 20 kr, Bánfalvi Lajosné 1 frt, Papp Antalné 1 frt, Bleier Samunné 50 kr, Beck Lajosné 1 frt, Sulez Lászlóné 50 kr, Böcskey Károlyné 50 kr, Mécsei Mária 50 kr, Kohn Ilona 50 kr, Kohn Margit 50 kr, Gyermati Imréné 30 kr, Gyuricza Gusztávné 30 kr, Pitti Mária 10 kr, Stammer Jánosné 50 kr, Fauszt Józsefné 50 kr, Torók Imréné 50 kr, Mátéffy Lászlóné 1 frt, Kovács Józsefné 50 kr, Tóth Jánosné 1 frt, Faragó Sándorné 50 kr, Konecz Elekőné 30 kr, Erdélyi Ödönné 20 kr, Erdélyi Lajosné 50 kr, Bereczli Károlyné 50 kr, Pitti Mariska 1 frt, Fülöp Margit 30 kr, Fülöp Terike 30 kr, Pásztor Jolán 50 kr, Papp Jolán 50 kr, Tóth Mária 50 kr, Pataki Franciska 20 kr, Dónáth Lidia 1 frt, Rózner Eszter 30 kr, Széll Irén 1 frt, Dosay Ilona 50 kr, Tóth Teréz (Győr) 1 frt, Valentin Vilma 1 frt, Horváth Jenőné 1 frt, Herceg Józsefné 50 kr, Csics Ilona 1 frt, Kókai Imréné 1 frt, Szeder Emma 1 frt, Zolnay Kálmánné 1 frt, Tones Berta 1 frt, Sarki Molnár Erzsike 50 kr, Szűcs Margit 50 kr, Mócz Mariska 1 frt, Fránki Mariska 1 frt, Gálffy Lajosné 20 kr, Szűcs Teréz 1 frt, Hegedűs Ignáczné 50 kr, Kornó Ilonka 2 frt, Papp Jucika 20 kr, Gálffy Sándorné 50 kr, Győri Sándorné 1 frt, Sima Juliska 2 frt, Sárdi Ida 10 frt, Dr. Róser Samunné 2 frt, Balogh Emma 50 kr, Dunaháti Mariska 1 frt, Neufeld Póla 1 frt, Mécsei Ilonka 1 frt, Szendrői Ilona 1 frt, Dr. László Vilmosné 1 frt, Abaffy Jolanka 1 frt, Grünvald Hanni 1 frt, Schiller Leopoldné 1 frt, Radmecky Ilonka 50 kr, Dósa Emma 1 frt, Batik Juliska 20 kr, Cukkermann Jetti 1 frt, Deutsch Elvira 50 kr, Vecseri Jolán 1 frt, Keintner Lujza 1 frt, Löwi Zsuzsáné 10 kr, Löwi Ilona 50 kr, Parjesz Gunda 30 kr, Radmecky Lujza 30 kr, Mécsei Vilma 1 frt, Kolpaszki Hermin 50 kr, Farkas Antalné 50 kr, Mees Balogh Sándorné 50 kr, Jakó Etelka 2 frt, Jakó Mariska 50 kr.

(Vége köv.)